

Rombou
De heer E. Lamberts
Postbus 240
8000 AE Zwolle

Ons kenmerk : 1306F539/DBI/rap2
Datum : 29 augustus 2013
Betreft : Quickscan flora- en faunaonderzoek Akervoorderlaan 53a te Lisse

Geachte heer Lamberts,

Hierbij ontvangt u per briefrapportage de bevindingen van het door ons uitgevoerde flora- en faunaonderzoek in het kader van de Flora- en faunawet ter plaatse aan de Akervoorderlaan 53a te Lisse. Het plangebied is beoordeeld op de aanwezigheid van en betekenis voor soorten planten en dieren die zijn beschermd in de Flora- en faunawet. In deze briefrapportage wordt eerst een korte omschrijving van het plangebied en de voorgenomen werkzaamheden gegeven gevolgd door de werkwijze van onderzoek. Vervolgens is ingegaan op de resultaten van de biotooptoets (veldbezoek). Aansluitend is geconcludeerd op welke wijze omgegaan moet worden met de (mogelijk) voorkomende beschermde soorten. Daarnaast is ook bepaald of er in het kader van gebiedsbescherming nog aandachtspunten zijn.

Plangebied en voorgenomen werkzaamheden

Het plangebied betreft bebouwing gelegen in een intensief agrarisch landschap, globaal tussen Sassenheim, Voorhout, Noordwijkerhout en Lisse. In de zuidelijke helft van het plangebied betreft het vooral fabriekspanden. Geschikte tussenruimte voor gebouwbewonende soorten als spouwen, scheuren en losse dakpannen ontbreken. De wanden bestaan grotendeels uit enkelwandige platen. De bebouwing in de noordelijke helft betreft enkel kassen. Aangrenzend aan het plangebied bevinden zich diverse woonhuizen aan de zuid- en westzijde.

Op twee tegen de bebouwing gepositioneerde solitaire bomen na, ontbreekt beplanting in het plangebied. Op de parkeerplaats aan de voorzijde zijn solitaire bomen (uitheemse soort) aanwezig. In de tuinen van de aangrenzende woonhuizen bevindt zich wel boombeplanting. Tussen de aanwezige verharding groeien diverse grassen en kruiden waaronder herderstasje, klein kruiskruid, perzikkruid, melkdistel, kaal knopkruid, straatgras en paarse dovenetel.

NOORDWIJK (hoofdkantoor)

's-Gravendijkseweg 37 | T 071 - 402 85 86
Postbus 126 | info@idds.nl
2200 AC Noordwijk | www.idds.nl

VEENENDAAL

T 0318 - 69 00 22

BREDA

T 076 - 548 66 20

HOOGVEEN

T 0528 - 72 22 29

SEVENUM

T 077 - 467 05 86

Rondom bijna het gehele plangebied is aangrenzend een sloot gelegen. Aan de oost- en noordzijde is deze zeer smal en ondiep en is dichtgegroeid met kroos. Aan de noord- en westzijde is de sloot breder, waarbij zich aan de westzijde tevens een doodlopende tak van deze sloot. De oevervegetatie wordt gedomineerd door liesgras. Andere voorkomende soorten in de oevervegetatie zijn kleine waterrepe en grote waterweegbree.

Afbeelding 1: Ligging plangebied (rood omkaderd)

De opdrachtgever is voornemens nieuwbouw te realiseren in de vorm van zes woonhuizen met bijbehorende tuinen/erven. Hiertoe is het noodzakelijk om de bestaande gebouwen te slopen en bomen te verwijderen. Tijdens het uitvoeren van het flora- en faunaonderzoek was niet bekend in hoeverre het huidige watergangenstelsel rondom het plangebied behouden blijft.

Werkwijze

Voor het bronnen- en literatuuronderzoek is hoofdzakelijk gebruik gemaakt van verspreidingsatlassen. Deze gegevens zijn aangevuld met recentere gegevens op de invoersites Waarneming.nl en Telmee.nl (beide geraadpleegd op 17 juli 2013). Op basis van de bekende verspreiding in combinatie met de topografische en landschappelijke ligging van het plangebied, is beoordeeld in hoeverre het plangebied een betekenis kan hebben voor de gemelde soorten.

Op 15 juli 2013 is een veldbezoek c.q. biotooptoets uitgevoerd. Tijdens het veldbezoek zijn de risico's ten aanzien van het eventuele voorkomen van beschermde soorten in relatie tot de geplande ontwikkeling beoordeeld. Tijdens het veldbezoek zijn de aanwezige oppervlaktewateren in het plangebied bemonsterd met behulp van een schepnet. Met behulp van een schepnet is het mogelijk een beter beeld te verkrijgen van het voorkomen van aquatische soortgroepen.

Onderzoeksresultaten

Resultaten van zowel de literatuurstudie als de biotooptoets worden hieronder weergegeven.

Bronnen- en literatuuronderzoek

- Grondgebonden zoogdieren: In het plangebied worden enkel algemeen voorkomende soorten verwacht, zoals mol, haas en egel. Meldingen van strikter beschermde soorten ontbreken;
- vleermuizen: In het plangebied en omgeving worden de soorten gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis gemeld;
- vogels: In het plangebied en omgeving komt broedgebied voor van diverse soorten vogels. Meldingen zijn bekend van soorten als sperwer, gierzwaluw en huismus;
- amfibieën: In het plangebied worden algemene soorten gemeld (waaronder bastaardkikker en gewone pad), als ook de strikter beschermde rugstreeppad;
- vissen: Voor deze soortgroep is het voorkomen in de regio bekend van de strikter beschermde soort kleine modderkruiper;
- ongewervelden: Volgens de geraadpleegde bronnen geen strikter beschermde soorten te verwachten in het plangebied;
- planten: Voor deze soortgroep zijn volgens de geraadpleegde bronnen zijn geen strikter beschermde soorten te verwachten in het plangebied.

Resultaten biotooptoets

- het plangebied bevindt zich in een open landschap en is door het ontbreken van bomenrijen en andere beplanting weinig interessant voor vleermuizen. In de aanwezige bebouwing ontbreken geschikte openingen en tussenruimten als spouwen en dakbetimmering die als verblijfplaats gebruikt kunnen worden. In de aanwezige bomen ontbreken eveneens openingen (holten en scheuren) die als verblijfplaats door vleermuizen gebruikt kunnen worden;
- de aangrenzende percelen kennen een intensief landbouwgebruik, desondanks komen hier enkele schaarse broedvogels voor van de rode lijst. Het betreft de soorten gele kwikstaart en veldleeuwerik;
- de aanwezige woonhuizen met bijbehorende tuinen rondom het plangebied vormen een interessant habitat voor soorten als huismus en spreeuw. Tijdens de biotooptoets was duidelijk waar te nemen dat de verspreiding van deze soorten zich hier concentreerde. Aangrenzend aan de westzijde van het plangebied bevindt zich een woonhuis met behorende tuin direct tegenover één van de aanwezige gebouwen. Aan deze zijde van het plangebied is een nestvondst gedaan in het gebouw met de groene wand (zie afbeelding

2). Het nest is gebouwd in een gat onder het dakrand. Het broedpaartje maakt hierbij gebruik van de aangrenzende tuin om te foerageren;

- alleen het bredere gedeelte van de sloot aan de noord- en westzijde van het plangebied en de doodlopende vertakking vormen geschikt habitat voor vissen. Tijdens het bemonsteren met behulp van een schepnet zijn diverse soorten vissen aangetroffen, te weten bittervoorn (tabel 3, in totaal 2 exemplaren), brasem, riviergrondel, ruisvoorn, driedoornige stekelbaars, baars en blankvoorn. De kleine modderkruiper is niet aangetroffen in de watergang. Deze soort komt mogelijk wel in de directe omgeving voor;
- aan de oost- en noordzijde waar de sloot smaller is, is de bastaardkikker veelvuldig waargenomen. Dit gedeelte van de sloot functioneert als voortplantingswater voor deze soort. Voor de strikt beschermde rugstreeppad is de watergang niet geschikt, vanwege het voorkomen van vis en vanwege het dichtgroeien met kroos. De rugstreeppad is een soort van ondiepe plassen met nauwelijks tot geen watervegetatie. Dit type water ontbreekt in het plangebied;
- op meerdere locaties langs de watergang, met name aan de noordzijde, is de zwanenbloem (tabel 1) waargenomen tijdens de biotooptoets. Andere beschermde plantensoorten zijn waargenomen en ook niet te verwachten vanwege het ontbreken van geschikte biotopen.

Voorzijde plangebied

Doodlopende vertakking watergang

Zwanenbloem (aangegeven met pijl).

Locatie nest huismus (aangegeven met pijl).

Toetsing aan natuurwetgeving en voorzorgsmaatregelen

Flora- en faunawet

Uit de resultaten van de bronnen- en literatuurstudie en de biotooptoets blijkt dat het plangebied voor het overgrote deel van de gemelde beschermde soorten ongeschikt is als leefgebied.

Vleermuizen

Alle vleermuizen zijn streng beschermd in het kader van de Flora- en faunawet. Vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen ontbreken in het plangebied. Daarnaast heeft het plangebied geen betekenis voor deze soortgroep als foerageergebied en/of vliegroute. Conflicten in het kader van de Flora- en faunawet zijn dan ook niet aan de orde.

Broedvogels

De bescherming van vogels is gericht op de aan- of afwezigheid van broedgevallen. De meeste vogels maken elk broedseizoen (circa maart tot en met juli) een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Omdat voor deze soorten geldt dat het nest eenmalig wordt gebruikt, vallen dergelijke nesten alleen tijdens het gebruik ervan door vogels onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Voor deze soorten is geen ontheffing nodig, mits het nest is verlaten. In het plangebied is geschikt broedhabitat aanwezig voor verschillende soorten algemeen voorkomende broedvogels. Deze komen zowel in de bomen als gebouwen voor. Met deze broedvogels kan echter in het algemeen relatief makkelijk rekening worden gehouden door de sloopwerkzaamheden en het verwijderen van bomen uit te voeren buiten het broedseizoen (circa maart tot en met juli). Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde.

Verblijfplaatsen van vogels, die hun verblijfplaats het hele jaar door gebruiken of elk jaar terugkeren naar hetzelfde nest, zijn jaarrond beschermd. Deze soorten zijn onderverdeeld in de categorieën 1 tot en met 4 van de vaste nesten (zie ook hoofdstuk 1.3). De huismus behoort tot één van deze categorieën. In het plangebied is één nest aanwezig. Het verwijderen van het nest leidt tot een overtreding van de Flora- en faunawet.

Het nest dat verwijderd wordt, dient daarom te worden gecompenseerd. Conform de soortenstandaard “huismus” uitgebracht door Dienst Regelingen, wordt gesteld dat voor elk te verwijderen nest, minimaal twee nesten terug gecompenseerd moeten worden. Compensatie kan het beste geschieden door in de toekomstige situatie een vogelvide aan te brengen onder de dakbetimmering van de te realiseren woonhuizen. Een andere mogelijkheid is het aanbrengen van een speciale mussenpan. De gunstige staat van instandhouding van de huismus in de regio zal niet worden geschaad. Buiten het aanwezige nest heeft het plangebied helemaal geen betekenis voor deze soort. In de toekomstige situatie bieden de te realiseren woonhuizen broedgelegenheid voor deze soort en de tuinen aanvullend geschikt foerageergebied. Naar verwachting zal de gunstige staat van instandhouding van de huismus zelfs verbeteren.

Omdat de huismus is opgenomen in de Vogelrichtlijn, kan alleen een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet worden verkregen als het gaat om een belang uit de Vogelrichtlijn, oftewel de belangen ‘Bescherming van flora en fauna’, ‘Veiligheid van het luchtverkeer’ en ‘Volksgezondheid en openbare veiligheid’. De voorgenomen ontwikkeling valt onder het belang ‘Ruimtelijke inrichting en -ontwikkelingen’. Dit betekent dat geen ontheffing voor de huismus kan worden verleent voor het verwijderen van het aanwezige nest. Schade aan de huismus moet om deze reden worden voorkomen door het uitvoeren van de bovengenoemde mitigerende maatregelen (werken buiten het broedseizoen en aanbieden nieuwe nestelmogelijkheden).

Om er zeker van te zijn dat de voorgestelde mitigerende maatregelen voldoende zijn, kan zekerheidshalve alsnog een ontheffing worden ingediend. Het Ministerie geeft dan een goedkeuring in de vorm van een zogenaamde positieve afwijzing. Omdat de functionaliteit van de leefomgeving van de huismus in de toekomstige situatie gegarandeerd kan worden, is een ontheffingsaanvraag/positieve afwijzing in deze situatie niet noodzakelijk.

Voor de soorten genoemd in categorie 5 (zoals de spreeuw) van de vaste nesten geldt dat deze alleen jaarrond zijn beschermd als de ecologische omstandigheden dit rechtvaardigen. Er zijn in het plangebied geen categorie 5 soorten aanwezig dan wel te verwachten die zeldzaam zijn in de regio of onvoldoende nestgelegenheid hebben in de (directe) omgeving. Derhalve zijn er geen ecologische omstandigheden die jaarronde bescherming rechtvaardigen. Voor deze categorie broedvogels zijn dan ook geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde. Voor deze soorten geldt eveneens dat het plangebied alleen maar interessanter kan worden, doordat het nieuw nestgelegenheid (woonhuizen) en foerageergebied (tuinen) ontstaat in de toekomstige situatie.

Vissen

In het geval werkzaamheden worden uitgevoerd in de bredere sloot (inclusief de doodlopende vertakking), is het nodig om rekening te houden met de bittervoorn. Afhankelijk van de eventueel uit te voeren werkzaamheden kan een ontheffingsaanvraag van deze soort benodigd zijn. Bij kleinschalige ontwikkelingen, zoals het dempen van de doodlopende vertakking volstaat het om te werken met een goedgekeurde gedragscode, waarbij het onder andere nodig is om rekening te houden met de werkrichting. De vissen moeten de gelegenheid hebben om te kunnen vluchten richting de hoofdwatgang. Bij grootschalige werkzaamheden, zoals het omleggen van de watgang of het dempen ervan, is wel een ontheffing nodig.

Gebiedsbescherming

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van beschermde gebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998¹. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is Kennemerland-Zuid dat op een afstand van ca. 5 km gelegen is ten opzichte van het plangebied. Vanwege de afstand en de kleinschaligheid en aard van de voorgenomen ontwikkeling worden geen negatieve effecten verwacht op de gestelde instandhoudingsdoelstellingen van het genoemde natuurgebied. Daarnaast mag worden verwacht dat verkeersaantrekkende werking in de toekomstige situatie minder wordt (verandering glastuinbouw naar woonhuizen).

Het plangebied maakt eveneens geen onderdeel uit van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS)². Effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS zijn daarom niet aan de orde.

¹ <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>

² <http://geo.zuid-holland.nl/geo-loket/html/atlas.html?atlas=EHS>

Conclusies en aanbevelingen

Flora- en faunawet

Voor de uitvoering van de geplande ingreep is geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet benodigd. Wel zijn voor een aantal soortgroepen extra aandacht vereist. Dit wordt in de onderstaande tabel weergegeven.

Soort(groep)	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Besluit Minister noodzakelijk	Bijzonderheden en/of opmerkingen
Vleermuizen	Nee	Nee	Nee	
Broedvogels (algemeen)	Mogelijk	Nee	Nee	Rekening houden met het broedseizoen (zie ook onder toetsing aan de natuurwetgeving)
Huismus	Ja	Nee	Nee	Rekening houden met het broedseizoen (zie ook onder toetsing aan de natuurwetgeving) En het compenseren van 2 verblijfplaatsen door middel van het aanbrengen van een vogelvide (zie ook onder toetsing aan de natuurwetgeving)
Vissen	Mogelijk	Nee	Mogelijk	Alleen in het geval werkzaamheden worden uitgevoerd aan de bestaande watergangen. De gevolgen voor de uitvoering hangen af van de exacte werkzaamheden, zie ook onder toetsing aan de natuurwetgeving. Bij kleinschalige werkzaamheden volstaat het om te werken met een goedgekeurde gedragscode, bijvoorbeeld die van de Unie van Waterschappen.

Gebiedsbescherming

Omdat het plangebied geen onderdeel uitmaakt van beschermde gebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 en deze gebieden zich ook niet in de directe omgeving bevinden van het plangebied, is nader onderzoek niet nodig. Het zelfde geldt voor de Ecologische Hoofdstructuur.

Mocht u nog vragen of opmerkingen hebben naar aanleiding van het voorgaande dan kunt u contact opnemen met ondergetekende.

Met vriendelijke groeten,
IDDS Milieu BV

Dhr. C. Brouwer
(projectleider)